เปิดแนวคิดขยายสาธิตจุฬาใหม่ จับมือเอกชนร่วมหุ้นบริหารงาน

ผู้จัดการรายวัน – เผยเบื้องลึกในการขยายเครือข่ายโรงเรียนสาธิตจุฬาฯ ที่เปิดมิติใหม่ทางการศึกษาเป็นครั้งแรกในไทย เริ่มต้นด้วยสาธิต 2 ที่พร้อมจับมือภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงาน ย้ำไม่ได้หวังผลทางด้านธุรกิจและแสวงหากำไร หากช่วยลดการพึ่งพิงงบประมาณจากภาครัฐ ขณะที่สาธิต 3 เน้นในรูปของโรงเรียนประจำเพื่อมุ่งเน้นการสร้างคนให้เป็นคนที่สมบูรณ์รอบด้าน

ในปัจจุบัน คงต้องถือว่าอัตราความนิยมของพ่อแม่ ผู้ปกครองที่ปรารถนาให้ลูกเข้าโรงเรียนสาธิตนั้นติดอยู่ในอันดับต้นๆ ไม่ว่าจะเป็นสาธิตจุฬาฯ ประสานมิตร เกษตรศาสตร์ ศิลปากร รามคำแหง ฯลฯ จนทำให้ตัวเลขการแข่งขันเพื่อแย่งชิงพื้นที่เรียนเป็นไปอย่างดุเดือดไม่แพ้การสอบเอนทรานซ์

ผลที่เกิดขึ้นทำให้แต่ละโรงเรียนต่างพยายามสรรหาวิธีเพื่อแก้ไขปัญหาและลบภาพดังกล่าวให้หมดไป

หนึ่งในนั้นก็คือ คณะครุศาสตร์ จุฬาฯ ที่มีแนวความคิดที่จะขยายโรงเรียนสาธิตเพิ่มเติมออกไปถึง 2 แห่ง ด้วยรูปแบบที่ไม่เหมือนใครและไม่มีใครเหมือน ที่สำคัญคือ ทั้ง 2 โครงการนั้นถือเป็นมิติใหม่ที่น่าสนใจในแวดวงการศึกษาไทยเป็นครั้งแรกเลยทีเดียว

สาธิต 2 ขยายตัวร่วมกับเอกชน

ผศ.ดร.พฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์ คณบดีคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเปิดเผยถึงรายละเอียดของทั้ง 2 โครงการให้ฟังว่า สำหรับสาธิต จุฬาฯ แห่งที่ 2 นั้น แนวคิดเบื้องต้นคือสนองตอบความต้องการของผู้ปกครองที่นิยมส่งบุตรหลานเข้าเรียนสาธิตเป็นจำนวนมาก

แม้จะมีพื้นที่นั่งทั้งระดับประถมและมัธยมฯ รวมกันแล้วมากถึง 3,000 คน แต่พื้นที่นั่งที่มีอยู่ในปัจจุบันไม่เพียงพอทำให้มีอัตราการแข่งขันสูงถึง 1 ต่อ 20 คนเลยทีเดียว

ประกอบกับในขณะนี้ ถ้าหากต้องการขยายโรงเรียนภายใต้ระบบอุปถัมภ์ของภาครัฐ ก็จะต้องพึ่งพางบประมาณแผ่นดินเป็นจำนวนมาก การดำเนินงานก็จะล่าช้าออกไปอีก

ดังนั้น สาธิต จุฬาฯ แห่งใหม่จะดำเนินการในลักษณะของ 'Privatization' หรือเปิดโอกาสให้เอกชนเข้ามาบริหารจัดการทั้งหมดซึ่งอาจจะเป็นในนามของสมาคมผู้ปกครองและครูโรงเรียนสาธิต จุฬาฯ สมาคมนักเรียนเก่าสาธิต สมาคมศิษย์เก่าจุฬาฯ เป็นต้น

ทั้งนี้ รูปแบบดังกล่าวเคยมีการนำมาใช้ในต่างประเทศแล้ว เช่นที่สหรัฐอเมริกาที่ให้ภาคเอกชนเข้ามาบริหารหรือที่เรียกว่า 'Contact School' โดยมีทั้งประเภทรับบริหารโรงเรียนแห่งเดียวและบริหารทั้งเขตการศึกษา ซึ่งประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก

"ปัญหาทางด้านการของภาครัฐมีปัญหามาก เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นทั่วโลก ซึ่งสังเกตุว่าหลายประเทศก็พยายามลดขนาดของภาครัฐลง เมืองไทยก็เช่นเดียวกันอย่างเช่นในกรณีของการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ แต่ไม่ค่อยมีคนพูดถึงเรื่องการศึกษาเท่าไหร่

"ในอนาคตถ้าระบบจ้างเหมาจัดการตรงนี้ได้ผล เป็นที่นิยม ก็จะถือเป็นการสร้างงานใหม่ให้กับบัณฑิตสาขาครุศาสตร์ในอีกทางหนึ่ง อาจจะไปตั้งบริษัทรับบริหารโรงเรียน ทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัดก็ได้ แล้วงบประมาณของรัฐที่ต้องใส่เข้ามาให้กับเราก็แบ่งปันไปใช้ในชนบทหรือในสถานที่ที่ขาดแคลนแทน"

อย่างไรก็ตาม ถ้าหากพิจารณาถึงแนวคิดของระบบดังกล่าวก็จะเห็นว่าค่อนข้าง สวนทางกับกระแสปฏิรูปการศึกษาที่กำลังดำเนินอยู่ในขณะนี้ กล่าวคือการที่รัฐธรรมนูญกำหนดว่ารัฐจะต้องกำหนดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี โดยให้เล่าเรียนฟรีและไม่เก็บค่าใช้จ่าย

การที่สาธิตจุฬาฯ เปิดโอกาสให้เอกชนเข้ามา น่าที่จะทำให้ 'ค่าเล่าเรียน' ตลอดรวมถึง 'ค่าใช้จ่ายต่างๆ' นั้นแพงกว่าที่ควรจะเป็น

แต่คณะบดี คณะครุศาสตร์ จุฬาฯ ยืนยันว่า สาธิตแห่งใหม่ที่จะสร้างขึ้นมาไม่ได้ตั้งอยู่บนพื้นฐานของผลประโยชน์หรือแสวงหาผลกำไรเหมือนกับโรงเรียนเอกชนที่มีอยู่ในปัจจุบันอย่างแน่นอน

เพราะโรงเรียนจะยังคงอยู่ภายใต้การกำกับของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในทุกเรื่อง ทั้งคุณภาพการศึกษาและค่าเล่าเรียนเพียงแต่มีหลายคนหลายหน่วยงานมาร่วมกันคิดร่วมกันจัดในลักษณะของความเป็นหุ้นส่วนเท่านั้น หรืออธิบายง่ายๆ คือจะออกมาในลักษณะของกึ่งรัฐกึ่งเอกชน

ผศ.ดร.พฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์ คณบดีคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้เสนอแนวคิดในการขยายสาธิตจุฬาฯ ใน 2 รูปแบบ ทั้งการเปิดโอกาสให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารที่สาธิต 2 และในรูปของโรงเรียนประจำที่สาธิต 3 จังหวัดสระบุรี

"เราอยากให้โรงเรียนนี้ได้ชื่อว่าเป็นโรงเรียนที่สาธิต จุฬาฯ เป็นเจ้าของ แต่เราจะไม่บริหารจัดการเองเนื่องจากไม่ต้องการให้ผู้บริหารและครูเป็นข้าราชการหรือพนักงานของมหาวิทยาลัย ซึ่งตอนนี้เรากำลังวางรูปแบบอยู่ว่าทำอย่างไรถึงจะไม่ให้เป็นธุรกิจมากไป

"ผมอยากบอกว่า การที่ภาครัฐอยากให้แต่ละโรงเรียนมีคุณภาพ แต่ห้ามเก็บค่าใช้จ่ายจากผู้ปกครองเพิ่มเติม หน่ำซ้ำยังให้เงินอุดหนุนมาเพียงแค่จำนวนนักเรียนเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง เพราะต้องยอมรับว่าการบริหารต้องมีค่าใช้จ่ายพอสมควร ขณะเดียวกัน ก็มีผู้ปกครองอีกจำนวนหนึ่งที่ไม่ได้เดือดร้อนใจในเรื่องการเรียนฟรีเท่าไรนักหากต้องการให้ลูกได้เข้าเรียนในโรงเรียนดีๆ มีคุณภาพซึ่งในปัจจุบันก็มีให้เลือกไม่มากนัก"

สำหรับเรื่องการควบคุมคุณภาพซึ่งถือเป็นประเด็นสำคัญที่มีหลายคนวิตกกังวลนั้น ผศ.ดร.พฤทธิ์กล่าวว่าจะเป็นไปในลักษณะของระบบประกันคุณภาพ ที่มีผู้บริหารของทางคณะฯ เป็นผู้ตรวจสอบภายในได้สัญญาซึ่งถ้าหากตรวจสอบแล้วไม่เป็นไปตามมาตรฐานก็พร้อมที่จะเลิกสัญญาได้ตลอดเวลา

ขณะที่ทางด้านหลักสูตรนั้น จะมีการทดลองการเรียนการสอนแนวใหม่คือจะให้มีความเข้มข้นทางด้านภาษาอังกฤษมากกว่าที่เป็นอยู่ในสาธิตจุฬาฯ ปัจจุบัน แต่จะไม่ใช่ในลักษณะของโรงเรียนนานาชาติ เพราะจะทำให้ค่าเล่าเรียนแพงเกินไป

"เวลานี้เรากำลังคุยกันถึงความเป็นไปได้อยู่ เพราะต้องยอมรับว่าเรื่องนี้เป็นใหม่และไม่เคยมีโรงเรียนอย่างนี้มาก่อนในประเทศไทย ดังนั้น คนที่มีความสามารถในการรวมกลุ่มเพื่อบริหารโรงเรียนยังมีน้อย แต่เท่าที่ผมคุยกับคนหลายกลุ่ม ก็เห็นด้วยและพร้อมจะร่วมมือด้วย คิดว่าคงจะสรุปผลได้ภายในเดือนตุลาคมนี้

"สิ่งที่ผมต้องการที่สุดตอนนี้คืออยากให้มีการระดมความคิดกันอย่างกว้างขวางว่ามีข้อดี ข้อด้อยหรือมีจุดอ่อนอย่างไรบ้าง ถ้าตกผลึกทางความคิดเราก็จะเริ่มต้นทดลองจากชั้นเรียนเพียงแค่ 2-3 ชั้นก่อน จากนั้นถึงขยายให้เต็มระบบจากระดับอนุบาลถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ต่อไป โดยสถานที่ตั้งจะอยู่ในบริเวณสาธิตปัจจุบัน"

สาธิต 3 ประจำแบบสร้างคุณภาพ

สำหรับโครงการสาธิต จุฬาฯ แห่งที่ 3 นั้น คณบดีคณะครุศาสตร์ จุฬาฯ อธิบายว่า จริงๆ แล้ว เป็นแนวคิดที่เกิดขึ้นมาตั้งแต่ 10 กว่าปีที่ผ่านมาแล้ว คือตอนนั้นมูลนิธิศิษย์เก่าจุฬาฯ ได้ไปซื้อที่ดินจำนวนหนึ่งเอาไว้ที่จังหวัดสระบุรี เพื่อให้ทางมหาวิทยาลัยใช้ในการขยายเขตการศึกษาออกไป แล้วแจ้งมายังคณะต่างๆ ว่าประสงค์จะใช้ที่ดินทำอะไรบ้าง

ผู้บริหารสมัยนั้นจึงเสนอขอที่ดินประมาณ 200 ไร่ เพื่อตั้งโรงเรียนสาธิตแห่งใหม่ในรูปแบบของโรงเรียนประจำ ที่เน้นไปทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีโดยเฉพาะ แต่ช่วงเวลาตอนนั้นยังติดปัญหาเรื่องการโอนที่ดิน จึงทำให้โครงการต้องติดขัดและไม่คืบหน้าอย่างที่ควรจะเป็น

อย่างไรก็ตาม เมื่อมาถึงปัจจุบันปัญหาที่ดินหมดไปทางคณะครุศาสตร์จึงได้ปัดฝุ่นฉากลับมาอีกครั้ง

"เดิมเมืองไทยมีโรงเรียนประจำเยอะพอสมควร แต่ตอนนี้เลิกเกือบหมดแล้วซึ่งอาจจะเป็นเพราะการบริหารโรงเรียนประจำยากกว่าโรงเรียนทั่วไป ขณะที่ในต่างประเทศยังมีโรงเรียนประจำอยู่หลายแห่งและหลายคนก็นิยมชมชอบส่งลูกไปเรียน ทั้งนิวซีแลนด์ อังกฤษ อเมริกา เพราะเชื่อว่าสามารถที่จะขัดเกลานิสัยของเด็กที่อยู่ประจำได้มากกว่าโรงเรียนเดินเรียน"

อย่างไรก็ตาม โครงการสาธิต จุฬาฯ 3 ใหม่จะมีแนวคิดแตกต่างออกไปจากเดิมบ้าง กล่าวคือจะมุ่งพัฒนานักเรียนให้มีความสมบูรณ์รอบด้าน ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญาควบคู่กันไป

โดยเฉพาะเรื่อง 'สุขภาพ' ที่ต้องการบ่มเพาะนิสัยรักการออกกำลังกายให้ติดตัวตลอดไป

ทั้งนี้เนื่องจาก คงต้องยอมรับว่าโรงเรียนปัจจุบันไม่รอบด้าน ทำได้แต่เพียงการพัฒนาสติปัญญาซึ่งทำได้ไม่ยาก ที่ยากคือเรื่องร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม แต่ถ้าหากทำในลักษณะของโรงเรียนประจำก็สามารถทำตารางประจำวัน กำหนดได้ว่าแต่ละวันต้องทำอะไร

"โรงเรียนนอกจากจะเรียนหนังสือเพื่อพุทธิศึกษาแล้วมันต้องพัฒนาด้านสังคม ต้องเรียนรู้คนเรียนรู้โลกเรียนรู้สังคมด้วย เราเชื่อว่า 12 ปีที่อยู่ในโรงเรียนยาวนานเพียงพอที่จะสร้างลักษณะนิสัยที่คงทนถาวรให้กับเด็กได้ ให้โตมาเป็นผู้ใหญ่ที่เนื้อหอมตามที่เราต้องการ

"ถ้าเป็นเด็กเรียนมันทำไม่ได้อย่างนั้นอยู่โรงเรียนประพฤติอย่างอยู่ที่บ้านประพฤติอย่างคือเสแสร้งทำได้หมด ผมมั่นใจว่าโรงเรียนประจำจะช่วยเรื่องการพัฒนาให้เป็นคนดีได้ดีกว่า" ผศ.ดร.พฤทธิ์กล่าวทิ้งท้าย ■